

Koevoet

Vierde jaargang nr. 20, april 2005

Vrienden en Vrienden

Wat betekent het eigenlijk om Adoptievriend te zijn? Leef je mee met de boer door je Adoptiegeld te betalen (... waar wij en de boeren al héél gelukkig mee zijn...) of doe je dat ook nog op andere manieren?

Ga je naar de Open Dagen? Koop je producten bij je boer? Of werk je ook wel eens een dagje mee? Daar zijn wij van Adopteer een Koe benieuwd naar.

Wilt u uw verhaal kwijt, kom ermee! Ook in deze Koevoet staan weer ervaringen van adoptievrienden... en dat kunnen ook aanwijzingen voor verbeteringen zijn. We zijn met elkaar in ontwikkeling, nog steeds, en willen ook van elkaar leren. Zodat we een respectvol samenhangend geheel vormen van koeien, boeren, burgers en bedrijven.

We hebben in de loop van ons project gemerkt dat verwachtingen soms uit elkaar liggen. Adoptievrienden vinden het vaak genoeg om financieel mee te leven, terwijl boeren zich verheugen op een grote opkomst op een Open Dag. Ze besteden dan veel tijd aan uitnodigingen en ook op de dag zelf maken ze er veel werk van. Als je niet kunt of wilt en je zegt dan bijvoorbeeld niet af, kan dat heel demotiverend zijn.

Aan de andere kant maken wij mee dat adoptievrienden heel enthousiast mee willen werken op de boerderij en dan merken dat de boer er niet op in gaat. Hij weet dan niet precies hoe hij daarmee om moet gaan of vindt het te veel gedoe, een burger op de boerderij...

Op dit moment zijn we aan het inventariseren of er ook speciale 'vriendschaps' (ver)banden zijn tussen boeren (en natuurlijk koeien!) en vrienden. Het kan zijn dat u gebeld wordt. Maar ook als dat niet zo is, lees dan de oproep in deze Koevoet. Ons uiteindelijke doel is dat de boer de burgers krijgt die bij hem passen en andersom. Dan is iedereen gelukkig. Want je hebt Vrienden en Vrienden. Voor ieder wat wils.

Karina Hoed

Colofon

De Koevoet is een uitgave van "Adopteer een Koe", een initiatief van de stichting Milieubewustzijn. De actie telt intussen zeventig deelnemende boeren en ruim 2000 adoptievrienden.

Coördinator: Karina Hoed - Redactie: Johan Tesselaar

Noordereinde 56
1243 JJ 's-Graveland
Tel.: 035-6559359
Fax: 035-6559360
E-mail: info@adopteereenkoe.nl
Websites:
www.adopteereenkoe.nl
www.milieubewustzijn.nl

Coba ...

'Boer zoekt vrouw', een nieuw programma op de buis. Er wordt gretig naar gekeken, schrijft de krant. Daar snap ik nou niks van, gebeurt me vaker, programma's met hoge kijkcijfers kunnen me over het algemeen juist minder bekoren. Vind het televisieniveau in ons land hard achteruit hollen.

Een boer zoekt via deze oppervlakkige weg een partner. Dat bracht herinneringen terug. Zag mezelf weer als tiener tijdens een koeienkeuring in de veemarkthal in Utrecht lopen.

Midden in de ring juryleden in zwart pak, met bolhoed op. Ze letten op exterieur, keurden de dames op schofthoogte, keken of ze strak in hun uier zaten, een glanzende huid hadden en beoordeelden zeker ook de staart die met een speciale shampoo was gewassen en met zorg gekamd. Ik ruik het nog, proef die sfeer nog, wat een gouden mentaliteit: hard werken, maar ook samen genieten.

Ik liep daar dus met een bordje voor die koeien, keek af en toe om, stopte even als één van de zwartbonte dames een plas moest doen en liep weer door.

Wie won, kreeg, jawel, een oranje rozet.

Ik waan me opnieuw in die hal, dit keer zit ik op de tribune en observeer boer Jan. In de ring geen koeien, maar tien vrouwen opzoek naar een boer(derij?).

Boer Jan bloednervuus, weet van gekkigheid niet wie te kiezen, doet aan natte vingerwerk: twee, vier, zes, acht, tien, degene met een even getal mag naar huis. Nog vijf vrouwen over, de nummers twee en vier uit deze ronde stuurt hij ook weg en dan is het niet moeilijk meer, de dame in oranje kleding is de winnaar, die mag – op proef – mee naar de boerderij.

Ik denk er het mijne van, hoe za'k het eens formuleren: geef mensen een kans, maar ook: ben ik bang dat ze niet in de hooiberg maar op de mesthoop belanden.

Mijn voorspelling komt uit. Boer Jan blijft alleen achter. Wat een teleurstelling.

Hij doet zijn werk, kookt zijn potje, elke dag zet hij klokslag twaalf een warme maaltijd op tafel, vandaag snijbonen met een gehaktbal, in het midden een kuiltje jus, appelmoes en stoofpeertjes er overheen en husselen maar. Warme rijstepap met bessensap toe. Jan zorgt goed voor zichzelf, daar niet van. Maar ja, hij loopt tegen de veertig, mist gezelschap. Na het eten doet-ie een dutje en spelt hij – op zoek naar een Poolse – de krant. Dan maar over de landsgrenzen heen, wat je ver haalt is tenslotte lekker. Zeggen ze.

Maar dan valt zijn oog op de volgende advertentie.

Koe zoekt boer. Baas van Coba 2 is overleden, hij molk haar altijd, verkocht de melk aan huis, zo had-ie wat aanspraak en zij ook. Adres bij de redactie bekend.

Als Jan in de stal allang weer aan het werk is, maalt het maar door zijn hoofd: koe zoekt boer, is dat niet het omgekeerde van boer zoekt vrouw? Hij legt zijn riek neer en stapt op haar af, wat heeft hij nog te verliezen.

Bij Coba 2 aangekomen klikt het meteen. Ze spreken af het voorzichtig op te bouwen, gaan elke zondagmiddag een weilandje om. En ja, ze vinden elkaar: heeft de boer toch een vrouw.

De kracht van hun relatie is dat ze overal over kunnen praten. Coba 2 staat zomer en winter in het land, kan tegen een stootje, hoort zo nog eens wat als mensen in de wei picknicken, op de sloot schaatsen of bij het hek staan te kletsen.

Ze zegt tegen haar lief: 'Er wordt vaker óver dan mét mensen gepraat. En alles wordt herkauwd. Heel wat ouwe koeien uit de sloot gehaald. Nu ook weer met de affaire Ruud Lubbers.'

Jan antwoordt: 'Waar rook is, is vuur.'

'Ik sluit het niet uit, maar weet het niet, ik ben er niet bij geweest, je moet altijd alle feiten kennen, het principe van hoor en wederhoor toepassen voordat je je mening geeft.'

'Da's waar. Enne, Coba.'

'Jaaaaah.'

'Je staart zit mooi.'

'Dank je Jan. Wat bijzonder dat je zo direct durft te zijn. De mensen zijn dikwijls zo indirect. Ze zorgen goed voor me, laat dat duidelijk zijn. Maar in praktische zaken zijn ze meestal beter dan in communiceren. Als ik in grazige weiden lig en verhalen aanhoor, valt dat me iedere keer weer op. Vorig jaar zomer nog. Hoorde iemand zeggen: "Ben je bij de kapper geweest." En niet zoals ze natuurlijk bedoelde: wat zit je haar leuk, wat staat die kleur je mooi.

De ander antwoordde: "Nee, de kapper is bij mij geweest." En niet zoals ze natuurlijk bedoelde: dank je wel.

Opmerkelijk, mensen doen een complimentje vaak af met: ach, mijn haar zit zo goed vanwege een speciale shampoo. Of door te zeggen: jouw haar zit anders ook leuk hoor. Of bagatelliseren het als iemand te horen krijgt dat hij of zij een mooie trui aan heeft: ach, die heb ik al jaren. Jammer dat men niet gewoon durft te zeggen: dank je wel. Punt.

En wat misschien nog opmerkelijker is: veel mensen uiten zich niet rechtstreeks, maar zeggen tegen een ander: wat staat dat kapsel hem of haar goed.

Dacht lange tijd dat ze alleen hier in de Alblasserwaard indirect waren, maar het lijkt vooral menselijk te zijn. Nou Jan, zoals je wel gemerkt hebt, wij koeien loeien er wat op los, ik draai er gelukkig niet omheen.'

Jan streelt Coba's rug en fluistert in haar oor: 'Precies daarom ben ik op je gevallen.'

Coba 2 loeit teder. Heel teder.

Ook de drie musketiers beheersen deze communicatiekunst.

Vorige week was mijn moeder jarig. Het went nooit om niet even naar mijn ouders toe te kunnen gaan, niet een handje te kunnen helpen in de keuken.

Aan het eind van de dag: een klop op mijn voorraam. De deurbel! Mijn hart maakte een vreugdesprongetje. De knullen kwamen uit zichzelf naar me toe. 'Oma is jarig, u hoort erbij.'

Het deed me zo goed. Temeer daar wij mijn oma zo missen. Mijn moeder had met het stroopwafelijzer van oma voor het eerst stroopwafels gebakken, de familietraditie overgenomen en hoera, met het (liefdes)recept van oma is dat voortreffelijk gelukt. Zo deed ze toch nog mee.

'Ik doe even mijn schoenen uit hoor,' zei Stijn voordat-ie bij me

Bericht uit Kamerik

kroop. En vervolgens: 'Douwe, kom maar bij me zitten, dan lees ik je (op zijn manier...) voor.'

Joris deed verslag van wie er bij opa en oma op visite waren en zei: 'Gezellig hier, zal ik even wat drinken inschenken?'

Stijn was gisteren jarig. Kwam even langs, zijn pakje halen. 'Dat wilde ik nou net hebben.' Hij was er vol van dat hij maandag op school mag trakteren en woensdag zijn eerste kinderpartijtje geeft. Wat is-ie soms al groot. Maar dan weer zit hij op de bank met zijn duim in zijn mond tegen mijn moeder aan: 'Oma, ik vind u lief.'

Toen ze aan hem vroeg wat hij voor zijn verjaardag wilde hebben, antwoordde hij: 'Mijn tenen zijn gegroeid, net als vorig jaar wil ik graag nieuwe pantoffels. En als ik vijf jaar ben dan zal ik niet meer duimen.'

Stijn is dus vijf jaar geworden, Joris pasgeleden zeven jaar. Toen ik zo oud was verhuisden Jaap (anderhalf jaar ouder) en ik (en onze ouders natuurlijk) naar Lexmond. Gek idee.

Mijn moeder paste afgelopen maandag op de knullen. Liep even naar de wasmachine en trof Douwe (2) bij terugkomst huilend aan.

'Wat is er Douwe? Ben je gevallen?'

'Neehee.'

'Hebben jullie ruzie gemaakt?'

'Neehee.'

'Wat is er dan jongen?'

'Ik heb een zere kont!'

Daar sta je dan, je (klein)kinderen keurig opgevoed. Maar ja, ze leren in de polder ook van Coba 2.

Mijn moeder smeerde Douwe's billen in.

En deze uk, hij zong. 'Zagen, zagen...'

Het werkte aanstekelijk. Toen mijn moeder dit aan mij vertelde, begon ik ook te zingen: 'Wiede wiede wagen...Jan kwam thuis om Coba 2 te vragen...'

U, jij daar aan de andere kant: wat zit uw/jouw haar mooi.

Wedden dat je spontaan in de lach schiet.

Direct zijn valt niet altijd mee. Een complimentje krijgen ook niet. Maar... het valt te leren.

Een loeigoede week gewenst, Christine van Reewijk

Annemieke, Gert, Bram en Anne Kastelijn

Een dag voor 'betrokken' adoptievrienden

Verderop in deze Koevoet schrijven we over de soms teleurstellende belangstelling van adoptievrienden. Maar dat is gelukkig ook wel eens anders. Er zijn veel mensen juist heel actief. Voor de boer en voor het project. Sommigen werken af en toe een dag op het land, anderen helpen de stichting bij de administratie.

Voor al die betrokken burgers organiseren we op 28 mei een bijeenkomst. Op huize Boeckesteyn in 's Graveland. We willen die dag met ze praten over allerlei zaken die hen bezig houden.

De knelpunten die ze tegenkomen bij hun boer, de ideeën en

De laatste sneeuw is vandaag gesmolten en de vorst is al weer bijna uit de grond, dus het voorjaar kan beginnen. Hoogste tijd voor de open dag op onze boerderij. Natuurlijk zijn onze gasten dan bij het melken aanwezig. Dat kan deze keer wel eens bijzonder worden, omdat we de melkput verbouwen tot een "zij aan zij stal". De koeien staan straks naast elkaar in de melkput te met de kont naar de melker toe. Het melken gebeurt dan tussen de achterbenen door. Laten we hopen dat dit zowel voor ons als voor de koeien snel went. Om te voorkomen dat ze op je hoofd poepen, wordt er een opvanggoot gemonteerd. Al met al denken we dat de ombouw de hele maand april zal duren, waarbij we waarschijnlijk maar aan één kant van de melkput kunnen melken, dus op halve capaciteit. Ik schat dat we 's ochtends al om 4 uur moeten beginnen. . . Maar uiteindelijk kunnen we sneller en moderner melken.

Alles gaat eigenlijk wel naar wens. De lammertijd is begonnen en iedere dag (en nacht) lammeren er wel 2 of 3 schapen. Tot nu toe hebben we 26 lammetjes van 16 schapen. Dat is wel iets te weinig, maar daar staat tegenover dat we eigenlijk nog geen problemen hebben gehad. Bij de koeien is het rustig, al staan we aan de vooravond van een geboortegolfje: er staan namelijk 11 koeien droog. We hebben wel wat problemen gehad met een aantal koeien die wat dof en ruig in het haar bleven. Uit bloedonderzoek bleek een gebrek aan koper en selenium. Deze week zijn we extra mineralen gaan bijvoeren.

Anderhalve week geleden (net voor de vorst) zag ik de eerste kievit. Ik hoop voor hem dat-ie zijn boorhamer gemonteerd had, want wormen zoeken bij -10 graden lijkt me niet echt makkelijk.

Volgende week hebben we generale repetitie voor de adoptiedag. Dan komt namelijk de schoolklas van zoon Bram op bezoek. Mochten er mensen zijn die 9 april niet kunnen, maar die toch graag een keer willen langs komen; laat het ons weten, dan maken we een andere afspraak. Het is overigens voor ons sowieso wel prettig als je van te voren even laat weten of je komt. En net als andere keren geldt: niemand is verplicht, maar iedereen is welkom!

wensen die er leven, en wat dies meer zij. En natuurlijk zal er ook tijd zijn voor ontspanning.

Een aantal van die betrokken burgers kennen we bij naam. Hen hebben we intussen uitgenodigd. Maar er zijn waarschijnlijk veel meer adoptievrienden die zich bij 'hun' boer betrokken voelen. Ook ú bent die dag van harte welkom. Als u zich via de telefoon aanmeldt bij Karina Hoed, houden we die dag rekening met uw komst!

Gemengde gevoelens over adoptie

Van alle adoptie-acties in ons land, is Adopteer een Koe, 4 jaar oud als ze is, nog steeds een heel succesvolle. Er zijn zowat 2100 koeien geadopteerd, en nog altijd blijven de nieuwe aanmeldingen binnenkomen. Dat is op zichzelf heel mooi.

Zijn wij nu gelukkig? Natuurlijk: we bezorgen steeds meer koeien en kippen een beter leven. Maar er zijn ook minder leuke kanten. Het blijkt dat er nu biologische kippenhouders zijn die reusachtige schuren gaan bouwen voor hun dieren. Zo groot dat er tienduizend dieren kunnen rondlopen. Ja – met voldoende bewegingsruimte binnenshuis, én een vrije ‘uitloop’ buitenshuis. Maar: kippen gaan nooit verder dan 100 meter van hun nest. Dus zie je ze straks dicht opeengepakt in de buitenlucht. En wat valt er dan nog aan eten bijeen te schrapen – zonder struikgewas, boompjes of gras?

Je zou bijna zeggen dat de bio-industrie een manier heeft gevonden om de biologische tak te infiltreren...

Maar ook bij de koe is niet alles pais en vree. Begin maart vertelde een adoptieboer in Lopikerkapel dat hij met het project stopt. Om een heel treurige reden. ‘We wilden de mensen laten kennis maken met de koe en ons agrarisch bedrijf, maar de reacties die we krijgen zijn minimaal. Op de laatste open dag is er niemand geweest en ook niemand heeft zich afgemeld. De keer daarvoor waren er maar twee adoptievrienden. Zo missen we ons doel, en daarom willen we onze deelname opzeggen.’

Die belangstelling voor de open dagen blijkt heel verschillend te zijn. Want sommige andere boerenerven zien op zo’n dag zwart van de mensen. Hoe komt dat? Vindt u uw financiële steun voldoende, doet de boer te weinig, bent u bang voor koeien? We kunnen er alleen maar naar raden, en daar schieten we niks mee op.

Duidelijkheid is heel wat waard –voor de boeren én voor ons. Laat u ons asjeblieft weten waarom u niet, of juist wél naar een open dag gaat. Alleen dan kunnen wij, samen met de boeren, zaken aanpakken of veranderen.

Wat kan er het voorjaar beter symboliseren dan het plaatje van een pasgeboren kalf? Kun je je voorstellen dat er boeren zijn die zo'n dier onmiddellijk bij de moeder weghalen? Nee toch? Nou: dit diertje overkwam het. Gelukkig niet bij een boer van Adopteer een Koe. Op zo'n moment zou je willen dat je het écht kon adopteren.

Allerlei open dagen

De open dagen van de biologische boeren en tuinders zijn dit jaar op 25 en 26 juni. Dat is precies in de week van het platteland, én tegelijk met de open dag van de zorgboerderijen.

In die zelfde week houdt ook een aantal boeren van Adopteer een Koe open dag. Een volledig overzicht vindt hieronder. En wie de allernieuwste data wil weten, kijkt op onze internetpagina's

- 24 april: een grote wandeldag in de Biesbosch, georganiseerd door The World of Walking.
- 28 mei: open dag Eemlandhoeve (Bunschoten)
- 5 juni: open dag De Meijerij, Loenersloot (familie Kreuger)
- 19 juni: open dag familie Vrolijk (Oosthuizen) van 11 tot 16 uur
- 26 juni: open dag Adrianahoeve (familie Kool)

en iedere zaterdag open dag bij De Groene Geer, Nieuwland (familie Heikoop)

De koebel luidt voor: een nieuwe stal in Zwolle

”Wij doen al jaren mee aan de open dagen van de biologische landbouw en jullie mogen wat ons betreft daar wel wat extra aandacht aan schenken”, schreven André en Tonny Mulder ons.

Zeker dit jaar verdienen de Mulders die aandacht, want op 25 juni wordt hun nieuwe *Serrestal* officieel geopend. Deze stal - die zich kenmerkt door veel licht en lucht - zal een enorme verbetering van het dierwelzijn te zien geven. De koeien lopen er bijvoorbeeld op rubber i.p.v. op beton; ze hebben een zeer comfortabele ligplaats en samen met de vrijgekomen oude ligboxenstal zal er véél meer ruimte zijn voor kalvende koeien, koeien met zoogkalveren en zieke koeien.

In de nieuwe stal zullen kalveren ook wat langer bij de eigen moeder kunnen blijven. Al met al reden genoeg voor een heleboel tam-tam rond de officiële opening.

Ook over de boerderijdagen willen ze nog wel wat kwijt. ”We beschouwen ze als een dag voor de adoptievrienden en wij hebben heel duidelijk naar hen gecommuniceerd dat ze eigenlijk altijd welkom zijn. De praktijk heeft ons geleerd - en we hebben er ook met hen over gepraat - dat de meesten er de voorkeur aan geven om ons financieel en moreel te steunen maar niet echt grote behoefte voelen om ons te bezoeken.

Hopelijk kan de nieuwe stal daar een nieuwe impuls voor zijn. We zullen dit zéker aan onze adoptievrienden melden!”

De Koevoet en de vrijwilligersdagen

In 2005 verschijnt de koevoet weer vijf maal. Voor u ligt de tweede editie. De volgende nummers verschijnen op 30 mei, 29 augustus en 31 oktober. De verzending daarvan hebben we gepland op vrijwilligersdagen: dat zijn 31 mei, 30 augustus en 1 november.

Let wel: er zijn ook vrijwilligersdagen op 28 juni, 27 september en 20 december, maar dan hebben we andere karweitjes die op u liggen te wachten!

Wie zich op een vrijwilligersdag verdienstelijk wil maken voor de stichting, wordt altijd met open armen ontvangen! Wij zorgen voor koffie, thee, een gezellige werksfeer en een broodmaaltijd tussen de middag. En natuurlijk worden uw reiskosten vergoed.

Het enige wat u hoeft te doen, is even bellen met Karina Hoed (op 035-6559359). Hopelijk tot ziens!

Kort nieuws

Een Nederlands huishouden koopt gemiddeld per jaar 1100 kilo voedsel. Daarvan wordt 10 tot 15 % weggegooid. 110 tot 165 kilogram dus... Daar is van alles over te zeggen, maar het is in elk geval energieverspilling. Want productie, verpakking en vervoer van etenswaar kost ongeveer een liter benzine per kilogram.

* * * * *

Wakker Dier heeft onlangs berekend dat in 70% van de grazige weiden dus geen vee meer loopt en dat één op de vijf melkkoeien nimmer een poot buiten de deur zet. Hier is een kanttekening op haar plaats: nooit of te nimmer zal er in elk weiland vee lopen. Al was het alleen maar omdat een deel van het land wordt gebruikt om voer voor de winter te telen.

* * * * *

In een regionaal huis-aan-huisblad lezen we dat Carla 3, van Dick en Ina Kool dit seizoen 100.000 liter melk heeft gegeven. Hiervoor kregen ze een prijs en was er feest op de Adrianahoeve. De krant schrijft onder andere: ”Met alle beperkingen door de Europese biologische regels is het voor een koe op een biologische veehouderij bijna uniek om de 100.000 liter te halen”. Melkfabriek Campina gaf de boer een zilveren koe cadeau.

* * * * *

De Europese landbouwministers hebben unaniem hun zegen gegeven aan een Europees actieplan voor biologisch voedsel en biologische landbouw. Het plan bevat 21 punten en is gericht op de ontwikkeling van biologische teelt, de markt en voorlichting. De ministers beloofden onder meer de verschillende normen voor biologische producten te harmoniseren en de markt ook toegankelijk te maken voor producenten uit ontwikkelingslanden. Nu maar zien wat die beloften waard zijn.

Haal melk uit de anonimiteit

Melk is eigenlijk maar een anoniem product, bedachten ze bij Zuiver Zuivel *). Daarom hebben ze het een persoonlijk tintje gegeven. Op de verpakking staan voortaan portretten van de boeren die hun (biologische) melk aan deze zuivelfabriek leveren. Geen fotomodellen dus, maar foto's van 'de mensen achter de melk'.

Er zijn voorlopig tien boeren en hun gezin geportretteerd. Onder hen zijn er ook die meedoen aan Adopteer een Koe: Koos en Monique van der Laan, Jan en Annet vrolijk en Aart en Greta van de Beek.

Elk van hen vertelt op het pak kort verhaal over zijn bedrijf.

De leverancier heeft een website aan dit idee gewijd. Daarin lees je alles over de boeren en hun bedrijf. Ze houden er bovendien een dagboek bij.

Tilly en Carina van de Beek, zoals ze zijn afgebeeld op de melkpakken

*)Zuiver zuivel is een merk van Ecomel en vrijwel uitsluitend te koop in natuurvoedingswinkels.

Nu ook biologische boerderijwinkel in Siebengewald

Na maanden van hard werken was het op 25 maart zover. Math en Mientje Loonen openden hun boerderijwinkel in Siebengewald.

Voor hun adoptievrienden hielden ze op zaterdag 26 maart een open dag.

In de nieuwe winkel verkopen ze vlees van eigen bedrijf, maar ook kippen— en varkensvlees en andere biologische producten. Het vlees wordt diepgevroren verkocht.

Alle producten komen van biologische bedrijven die onder de keten "van eigen erf" samenwerken.

'En als de klant erom vraagt kunnen we het assortiment altijd nog uitbreiden', vertelt Math.

De winkel is op donderdag en vrijdag open van 14 tot 18 uur, en zaterdags van 10 tot 16 uur

Meer weten? Kijk op www.loonen.info of op www.vaneigenerf.nl

"Ik hoor maar steeds niks"

In de inleiding van nummer 19 van De Koevoet vroeg u zich af waarom mensen hun adoptie opzeggen. Wellicht kan ik daar wat meer over zeggen.

Ook ik adopteer al een tijd een koe: Mingo. Aanvankelijk stond ze in de wei op de biologische boerderij Veld en Beek te Wageningen. Daarna is ze overgeplaatst naar elders. Waarheen is mij niet meer bekend. (heb overigens wel een berichtje gekregen, maar dat ben ik kwijt)

Aanvankelijk was het erg leuk, temeer omdat Mingo zwanger bleek te zijn! Vlak na haar bevalling ben ik met mijn vriend (na afspraak) op kraamvisite geweest. Het kalfje heette Elisabeth als ik me niet vergis. Mijn vriend Jan vond dat zó leuk dat hij spontaan aanbod Elisabeth voor een jaar te adopteren. Nou dat kon niet, het was teveel administratief werk !!!

Ik voelde me er overigens toen erg bij betrokken. Het bezoekje was erg leuk. Daarna ging het mis: Mingo werd verplaatst en daarna heb ik weinig meer vernomen.

Wel komt er een keer per jaar een uitnodiging voor de open dag (tot nu toe kon ik die dagen niet) In de uitnodiging daarvoor wordt vooral veel reclame gemaakt voor de biologische producten. Voor mij is dat van ondergeschikt belang, want het is gewoon te ver weg. (Ik woon in Ingen)

Hoe het met mijn koe gaat, en met haar inmiddels volwassen dochter is mij niet bekend, want ik hoor daarover nooit iets. Wanneer gaat ze weer op stal, heeft ze inmiddels weer een kalfje, waar is ze?

Dat is een teleurstelling, temeer omdat er wel betaald wordt. Ik hoor zo af en toe gewoon graag hoe het met haar gaat, misschien is ze zelfs inmiddels al lang dood?!

Daarom overweeg ook ik om dit jaar als laatste jaar te beschouwen. Ik kan me best voorstellen dat het extra werk is, maar ik vind dat de eigenaar van een adoptiekoe zo af en toe best wat van zich mag laten horen, al is het maar een paar regels via de mail!!

Waarschijnlijk zijn er meer mensen die af en toe gewoon willen vernemen hoe het met hun eigen adoptiekoe gaat en daar is niks mis mee!!

Ik hoop dat dit schrijven een opsteker is voor de organisatie,

Ria Granneman

Naschrift redactie

Dat is het voor ons zeker, maar we hopen vooral dat ook de wat minder actieve adoptieboeren uw hartekreet horen.

Koeien hebben ook gevoel

Ze zien er met hun grote bruine ogen, starende blik, gele oorflappen en eeuwig malende kaken niet naar uit, maar koeien hebben een gezinsleven. Ze ervaren heftige emoties als vriendschap, woede en frustratie, worden ook op seksueel gebied zwaar onderschat en zijn gek op het oplossen van intellectuele raadsels. Britse onderzoekers hebben het allemaal onderzocht.

Volgens John Webster, professor Dierenwelzijn aan de universiteit van Bristol, werd er tot nu toe altijd vanuit gegaan dat het vermogen om te voelen, gekoppeld is aan de intelligentie. Omdat dieren kleinere hersenen hebben, zouden ze dus ook minder voelen. Onderzoekers hebben nu echter ontdekt hoe in een kudde koeien vriendschappen ontstaan. Door elkaar te likken geven de dieren uiting aan deze vriendschap.

Ook op seksueel vlak worden koeien onderschat. Zo zouden ze een sterk verhoogde geslachtsdrift hebben. Professor Donald Broom meldt dat de dieren ook opgewonden kunnen raken door het oplossen van intellectuele uitdagingen. Zo moesten koeien in een stal met meerdere deuren, de deur kiezen waarachter voedsel verstopt lag. Die deur moesten ze vervolgens ook nog zien te openen. Via elektroden werd gemeten hoe de hersenen reageerden als ze de juiste deur vonden. Het bleek dat de hartslag omhoog ging en sommige dieren zelfs een 'luchtsprongetje' maakten.

Volgens onderzoeker Christine Nicol zijn er dus meer emotionele gelijkenissen tussen mens en dier dan in eerste instantie gedacht werd. Ze vindt het dan ook tijd worden, dat we onze houding tegenover dieren grondig herzien en ons realiseren dat elk dier een complex levend wezen is. Dit geldt niet alleen voor koeien, maar ook voor andere dieren zoals varkens, geiten en zelfs kippen.

Training tot Koe Knuffelboer

Marente Hupkes, een van onze AEK-boeren organiseert al enkele jaren de cursus 'koe knuffelen'. Die is bedoeld voor adoptievrienden en andere burgers, maar het blijkt dat ook boeren zelf belangstelling hebben voor dit aspect van de veehouderij.

Daarom begon Marente onlangs met de training tot *Koe Knuffelboer*. Die is bedoeld voor de (melk)veehouder die echt van zijn/haar vee houdt - de echte koeienboer dus.

In de training komen aan de orde: communicatie met de gasten van de boer, de lichaamstaal van de koe, het drie-stappenplan van het koe knuffelen, en het registreren van de reacties bij de gasten.

De eerste training was op 11 maart jl. en die was al ruim van tevoren volgeboekt: 16 boeren volgden hem.

Shell helpt . . . met bio bloemen

Biologisch wordt steeds gangbaarder. In zoverre dat het steeds 'normaler' wordt wel te verstaan.

Als consument hoef je niet meer een wereldvreemde eco-freak te zijn om biologische producten te kopen. En als bedrijf ben je niet per se een idealistische voortrekker als je de biologische markt gaat bedienen.

Biologische producten worden dan ook steeds vaker op onverwachte plekken te koop aangeboden. Een mooi voorbeeld hiervan is Shell. Dat is vorig jaar begonnen met de verkoop van biologische bloemen bij 160 pompstations. De verkoop is een groot succes en wordt dus dit jaar voortgezet en uitgebreid.

Shell is één van de negentien bedrijven en organisaties die deelnemen aan het project Bio Flora. Dit is een initiatief van Stichting Natuur & Milieu en bloemengroothandel Florganic.

De bio tomaatjes van Aldi en Lidl

Tot voor kort verkochten Aldi en Lidl geen biologische producten. Na negatieve publiciteit over restanten gif op hun druiven en citrusfruit hebben deze supermarktketens nu toch besloten enkele biologische producten aan te bieden.

Beide supermarkten verkopen nu biologische druiven, cherry-tomaatjes en zuurkool. Bij Lidl zijn daarnaast ook nog biologische lente-ui, citroenen en radijsjes te verkrijgen. Een voorzichtig begin op de biologische markt, waar de gemiddelde Nederlandse supermarkt 65 biologische producten aanbiedt en koploper Albert Heijn zelfs 146.

Het blijft de vraag wat de motivatie van Aldi en Lidl is om biologische producten in de schappen op te nemen. Is het een strategische zet om de kritiek van de milieu- en gezondheidsbeweging te ontcrachten? Of het begin van een fundamentele omslag naar meer schapruimte voor goedkope biologische producten? Of is biologisch inkopen gewoon een efficiënte manier om schone verse producten te garanderen? Afwachten maar.

Tegelijkertijd werd er een cursus koe knuffelen voor burgers gegeven. Zo waren de deelnemende boeren in de gelegenheid om te zien wat de cursus koe knuffelen bij de niet-boeren teweegbrengt.

Wie de training of de cursus ook wil volgen hoeft niet lang te wachten. Marente organiseert ze dit jaar nog drie keer. U kunt bellen met 0575- 501397, of 06-16292058.

Naschrift

Het koe knuffelen is een succesnummer aan het worden: Telegraaf, HP De Tijd, Radio 538, en landelijke en regionale tv zenders hebben er intussen aandacht aan besteed!

Adoptie van stierkalfjes bij de Biesboschhoeve

Omdat ons bedrijf op een eiland in de Biesbosch ligt, kunnen we het melkveebedrijf niet uitbreiden. Vroeger hadden we ook schapen, maar dat bleek in de lammertijd niet te combineren met schoolgaande kinderen. Daarom zijn we op zoek gegaan naar een alternatief. De Biesbosch werd aangewezen als Nationaal Park en we wilden ook iets voor de natuur doen, vandaar dat we Schotse Hooglanders kozen.

De eerste dieren kochten we in 1994 – als een soort hobby. De stier ging echter al snel dood, waardoor we achteruit boerden in plaats van vooruit. Het gevolg was dat er het jaar daarop ook geen kalfjes geboren werden. We hebben toen een nieuwe stier gekocht - Leo - en een drachtige koe.

Inmiddels is de kudde uitgegroeid tot bijna 80 stuks. Onze dieren begrazen vier eilanden in de Biesbosch die we pachten van Staatsbosbeheer. Voor elk eiland gelden aparte voorwaarden, zo lopen er op enkele polders in de zomermaanden ook paarden, deze grazen anders dan de Hooglanders en zo krijg je weer een ander soort vegetatie.

Op de Allardspolder mogen we enkel begrazen met ossen, omdat deze dieren erg rustig zijn. Het ligt vlakbij een recreatiepark en in de Aakvlaai, en hier wandelen vaak mensen.

Hoe langer je met Schotse Hooglanders werkt, hoe meer je ontdekt dat ze dicht bij de natuur staan. Zo hebben we gemerkt dat ze een soort van crèche kennen: enkele koeien letten dan op alle kalveren zodat de overige moeders rustig kunnen grazen.

Afgelopen zomer gingen we op een vroege zondagmorgen de kudde controleren, één koe had zich afgezonderd van de kudde, voor ons een teken dat ze ging afkalven.

Maar langs de polder ligt een doorgaande vaarroute voor recreanten. Hoewel die door de dijk aan het zicht onttrokken is kun je toch duidelijk de bootjes en mensen horen. Vanwege het prachtige weer hadden veel mensen besloten een dagje in de Biesbosch door te brengen. Dit stond de koe kennelijk niet aan: ze keerde resoluut terug naar de kudde en heeft het afkalven “uitgesteld” tot de volgende dag.

De kalveren blijven bij de moeder tot ze ongeveer één jaar oud zijn. Zo groeien ze op in de kudde. Doordat de koe na 1 jaar alweer hoogdrachtig is of zelfs alweer een nieuw kalf heeft gekregen, gaat het scheiden van moeder en kalf op een natuurlijke manier. De vaarskalfjes varen we dan over naar een andere polder, ze kunnen daar nog even uitgroeien.

We streven ernaar om de dieren op een leeftijd van 2 á 3 jaar voor het eerst te laten kalven. De stiertjes worden door de dierenarts gecastreerd en kunnen zo in de kudde blijven lopen. En een deel van hen verhuist dus naar de Allardspolder.

Na een goed leven van 3 tot 3 1/2 jaar worden de ossen geslacht en in vleespakketten verkocht onder de naam “Biesboschvlees”. Dit vlees valt bijzonder goed in de smaak, want onze klantenkring groeit.

Stieren worden vaak in een kwaad daglicht gesteld, maar op ons bedrijf hebben ze duidelijk een meerwaarde. Daarom willen wij aandacht vragen voor de adoptie van stiertjes, er worden nl.

meer stiertjes geboren dan vaarskalfjes. Eind december hadden we een geboortegolf, er kalfden in een paar dagen 5 koeien af, en vier daarvan bevielen van een stiertje!

Intussen zijn er al 15 stiertjes (ossen) geadopteerd, en als die na een goed leven van 3-3 1/2 jaar geslacht worden, krijgen de adoptievrienden de keuze uit enkele andere stiertjes. Vaak kiezen ze dan een jonger broertje van hun “oude” stier.

Bij ons zijn nog ruimschoots stiertjes aanwezig die geadopteerd kunnen worden:

Geboren in 2004: Goraidh (Gaelic voor “De vreedzame”), Galen (“kalm”), Gilbert, Gozer en Guus. (4 stiertjes wachten nog op een naam; de adoptievrienden van de moederkoe mogen het kalfje een naam geven, elk jaar met een andere beginletter. Ze zijn geboren op 14 augustus en 29 december 2004.)

Verder hebben we nog vier ossen aangekocht. Mensen die deze adopteren mogen ze zelf een naam geven. Ze zijn geboren op 24 juni, 15 juli, 6 augustus en 19 augustus 2003. De eerste is zwart, de overige zijn bruin.

We verwachten de komende tijd nog meer kalfjes; als u de voorkeur geeft aan een vaarskalfje, dan plaatsen wij u op de wachtlijst.

Op ons bedrijf zijn intussen 62 Hooglanders geadopteerd. Wie bij ons een dier adopteert, krijgt 2 keer per jaar een persoonlijke uitnodiging voor de Boerderijdag. Zo'n dag begint altijd met een vaartocht door de Biesbosch, we maken een wandeling door het natuurgebied (voor de liefhebbers zelfs meerdere), en na afloop varen we u weer terug naar de aanlegsteiger.

Verder geven we een nieuwsbrief uit waarin we u op de hoogte houden van het wel en wee van onszelf, onze kinderen, het melkvee en natuurlijk het vee.

's Winters kunnen adoptievrienden zich opgeven voor hulp bij het onderhoud van knotwilgen, vanghokken en afrasteringen.

Jan en Ellie Saarloos, Drimmelen www.biesboschhoeve.nl

Kort nieuws 20

In een regionaal huis-aan-huisblad lasen we dat Carla 3, van Dick en Ina Kool dit seizoen 100.000 liter melk heeft gegeven. Hiervoor kregen ze een prijs en was er feest op de Adrianahoeve. De krant schrijft onder andere: “Met alle beperkingen door de Europese biologische regels is het voor een koe op een biologische veehouderij bijna uniek om de 100.000 liter te halen”. Melkfabriek Campina gaf de boer een zilveren koe cadeau.

* * * * *

De vakgroep varkenshouderij van LTO-Nederland voorspelt een halvering van het aantal varkensfokkers binnen zes jaar. Nu zijn dat er nog 10.730 en in 2010 zullen dat er door gebrek aan opvolgers, strenge overheidsmaatregelen en lage prijzen tussen de vijf- en zesduizend zijn.